

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1933-1934	N° 238		Zittingsjaar 1933-1934
PROJET DE LOI N° 205 (1932-33) RAPPORT N° 129. AMENDEMENTS N° 206	SEANCE du 20 Juin 1934	VERGADERING van 20 Juni 1934	WETSONTWERP N° 205 (1932-33) VERSLAG N° 129 AMENDEMENTEN N° 206.

PROJET DE LOI

punissant le port public d'uniformes de groupements politiques et complétant la loi du 3 janvier 1933, relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions.

RAPPORT COMPLEMENTAIRE

FAIT AU NOM DE LA SECTION CENTRALE (1)
PAR M. RUBBENS.

MADAME, MESSIEURS,

La Section Centrale en étudiant le projet primitif du Gouvernement « punissant le port public d'uniformes de groupements politiques, etc. », avait été frappée par le caractère très général du texte proposé. Ce texte interdisant « le port public d'un uniforme, d'une partie d'uniforme, d'un brassard ou d'un accoutrement quelconque d'un groupement politique » donnait l'impression que l'on voulait atteindre par une mesure indirecte et générale un but restreint et précis, connu de tous.

Le rapporteur fut même chargé de poser à M. le Ministre de la Justice la question s'il ne fallait pas uniquement viser à atteindre les groupements à tendances révolutionnaires ?

Sur l'avis négatif de M. le Ministre, la Section Centrale se rallia au texte proposé, qui fut commenté dans notre rapport déposé le 7 du mois dernier.

Mais des objections diverses ayant encore été formulées, le Gouvernement a soumis son texte à un nouvel examen.

A la suite de cet examen il a déposé à la séance du 9 mai

(1) La Section centrale était composée de MM. Hallet, président; Desmedt, Housiaux, Hoyaux, Max, Rubbens, Van Aekere (F.).

WETSONTWERP

waarbij straf gesteld wordt op het dragen van uniformen van politieke groepen in het openbaar en waarbij de wet van 3 Januari 1933 op de vervaardiging van, den handel in, en het dragen van wapenen en op den handel in munitie, aangevuld wordt.

AANVULLEND VERSLAG

NAMENS DE MIDDENAFDEELING (1) UITGEBRACHT
DOOR DEN HEER RUBBENS.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Bij het bestudeeren van het oorspronkelijk ontwerp van de Regeering « waarbij straf gesteld wordt op het dragen in het openbaar van uniformen van politieke groepen, enz. », was de Middenafdeeling getroffen door de uiterst algemeene strekking van den voorgestelden tekst waarbij « *het in het openbaar dragen van een uniform, een gedeelte van een uniform, een armband of eenig pak van een politieke groep* » verboden werd. Deze tekst verwekte den indruk dat men door een onrechtstreekschen en algemeenen maatregel een beperkt en afgeleekend doel bereiken wilde, dat iedereen bekend was.

Aan den verslaggever werd zelfs opgedragen den Minister van Justitie te vragen, of niet uitsluitend moest gestreefd worden de groepen met revolutionaire strekking te treffen ?

Daar de Minister een ontkennend antwoord gaf, vereenigde de Middenafdeeling zich met den voorgestelden tekst welke verklaard werd in ons verslag dat op 7 Maart j.l. ingediend werd.

Daar echter allerlei bezwaren ingebracht werden, heeft de Regeering haren tekst aan een nieuw onderzoek onderworpen.

Ten gevolge van dit onderzoek, heeft zij, ter vergadering

(1) De Middenafdeeling bestond uit de heeren Hallet, voorzitter; Desmedt, Housiaux, Hoyaux, Max, Rubbens, Van Aekere (F.).

des amendements modifiant le titre même du projet et remplaçant les articles 1er, 2 et 5 par des textes nouveaux.

La Chambre fut donc bien inspirée en décidant le renvoi du projet ainsi amendé à la Section Centrale.

**

La Section Centrale a constaté que les amendements présentés constituent pour ainsi dire un nouveau projet, qui demande un rapport d'autant plus complet qu'il ne fut pas accompagné d'un exposé des motifs.

Titre

Les changements au texte du projet nécessitaient indéniablement une modification au titre même.

ARTICLES 1 à 4.

Tels qu'ils étaient rédigés dans le projet déposé le 19 octobre 1933, ces articles érigeaient en délit le port public d'un uniforme, etc., d'un groupement politique.

Une des graves difficultés de ce système était de déterminer quand on se trouverait en présence d'un groupement politique. D'ailleurs ce n'est pas la tendance politique d'un groupement qui nécessite directement ou indirectement les mesures proposées, mais la *circonstance qu'ils ont pour objet de suppléer les forces militaires ou de police, de s'immiscer dans leur action ou de se substituer à elles.*

Il valait donc mieux proposer un texte directement en rapport avec le but poursuivi et « interdire toutes milices privées ou toute autre organisation de particuliers dont l'objet est de recourir à la force ou de suppléer l'armée ou la police, de s'immiscer dans leur action ou de se substituer à elles. »

Ce texte vise d'abord les « milices privées ». Il s'agit en substance de toutes organisations collectives en vue de l'emploi de la force. C'est ce que le texte des amendements exprime en employant à côté des mots « milices privées », les termes « ou toute autre organisation de particuliers dont l'objet est de recourir à la force ».

On pourrait objecter que ces termes sont trop généraux et qu'il faudrait punir uniquement le recours à l'emploi *illicite* de la force.

Mais il faut admettre cependant que l'emploi de la force, même en vue du maintien de l'ordre intérieur ou de la répression des délits, ou en vue de la défense du territoire, doit être réservé à l'armée, à la gendarmerie, à la police et d'une manière générale aux formations créées et commandées par l'autorité publique. C'est pourquoi le texte des amendements spécifie d'ailleurs que les organisations dont il s'agit sont aussi celles dont l'objet est de « suppléer l'armée ou la police, de s'immiscer dans leur action ou de se substituer à elles. »

**

La question de savoir si l'organisation a un de ces ob-

van 9 Mei, amendementen ingediend waarbij de titel zelf van het ontwerp gewijzigd wordt en de artikelen 1, 2 en 5 door nieuwe teksten vervangen worden.

De Kamer heeft dus een gelukkigen inval gehad, toen zij besloot het aldus gewijzigd ontwerp opnieuw naar de Middenafdeeling te verwijzen.

**

De Middenafdeeling heeft bemerkt dat de ingediende amendementen vrijwel een nieuw ontwerp vormen, zoodat er een des te uitvoeriger verslag moet over uitgebracht worden, daar het niet vergezeld was van een Memorie van toelichting.

Titel.

Door de wijzigingen toegebracht in den tekst van het ontwerp, werd — onbetwistbaar — een wijziging van titel noodzakelijk.

ARTIKELEN 1 tot 4.

Zooals deze artikelen luiden in het ontwerp ingediend op 19 October 1933, werd het dragen in het openbaar van een uniform, enz., van een politieke groep strafbaar gesteld.

Een van de groote bezwaren van dit stelsel was uit te maken wanneer men zich tegenover een politieke groep bevond. Trouwens, niet de politieke strekking van een groep geeft, rechtstreeks of onrechtstreeks, aanleiding tot de voorgestelde maatregelen, *maar de omstandigheid dat zij voor doel heeft het leger of de politie te vervangen, zich met dezer actie in te laten of in hun plaats op te treden.*

Het was dus beter een tekst voor te stellen, welke rechtstreeks verband houdt met het nagestreefde doel en « elke private militie of elke andere organisatie van private personen te verbieden, waarvan het oogmerk is geweld te gebruiken of het leger of de politie te vervangen of in hun plaats op te treden ».

Met dezen tekst, worden vooreerst de « private milities » bedoeld. Het gaat hier, in hoofdzaak, om al de gemeenschappelijke organisaties met het oog op het gebruiken van geweld. Zulks ligt besloten in den tekst der amendementen, waar benevens de woorden van « private militie » ook sprake is van « elke andere organisatie van private personen, waarvan het oogmerk is geweld te gebruiken ».

Men zou hiertegen kunnen inbrengen dat deze woorden te algemeen zijn en dat alleen het *ongeoorloofd* gebruik van geweld zou mogen gestraft worden.

Men moet, evenwel, toegeven dat het gebruik van geweld, zelfs tot handhaving van de openbare orde of tot beteugeling der misdrijven, of met het oog op de verdediging van het grondgebied, moet voorbehouden blijven aan het leger, de rijkswacht, de politie en, over 't algemeen, aan de formaties ingericht en aangevoerd door de openbare overheid. Daarom ook wordt in den tekst der amendementen bepaald dat de organisaties welke bedoeld worden deze zijn « waarvan het oogmerk is het leger of de politie te vervangen, zich met dezer actie in te laten of in hun plaats op te treden ».

**

De vraag nu of de organisatie een dezer oogmerken heeft,

jeis est une question à établir par tout mode de preuve, y compris celles tirées de présomptions. Si le ministère public ne peut l'établir par des déclarations ou statuts du groupement, par son organisation, il devra avoir égard à la manière dont le groupement se comporte.

**

Aux termes de l'alinéa 2 de l'article premier des amendements, des *exceptions* à l'interdiction pourront être autorisées par arrêté royal délibéré en conseil des ministres, au profit d'organisations non politiques.

Le nombre d'organisations qui devraient profiter de cette exception n'est pas considérable. Il y en a cependant, par exemple la Ronde de Nuit, qui a défaut d'autorisation, serait interdite aux termes de l'alinéa premier de l'article premier.

**

L'article 2 indique les sanctions pénales et prévoit la confiscation des uniformes ou insignes distinctifs des milices ou organisations, du matériel et de tous les objets leur servant ou destinés à leur servir.

ARTICLE 5.

L'article 5 des amendements, comme celui du projet primitif, a un autre objet. Il tend à donner au texte de l'alinéa premier de l'article 12 de la loi du 3 janvier 1933, relative à la fabrication, au commerce et au port des armes et au commerce des munitions, une précision qui écarte la possibilité d'une difficulté d'interprétation.

Dans son projet du 19 octobre 1933, le Gouvernement proposait de rédiger l'alinéa premier de cet article 12 de telle manière que cet alinéa interdirait « tous exercices collectifs, même effectués sans armes, s'ils sont destinés à enseigner aux particuliers le *manement des armes*. » Il laissait subsister l'alinéa 2 de cet article 12, permettant au Gouverneur d'autoriser des exceptions à cette interdiction.

Les amendements du Gouvernement apportent ici deux changements :

1° Ils rédigent l'alinéa premier de l'article 12 de telle manière que cet alinéa interdit non seulement les exercices collectifs destinés à enseigner *l'emploi des armes*, mais aussi ceux destinés à enseigner *l'emploi de la force*;

2° Quant à l'alinéa 2 de l'article 12 de la dite loi, les amendements du Gouvernement le modifient en ce sens que les exceptions à l'interdiction seront autorisées par le Roi et non par le Gouverneur.

**

moet uitgemaakt worden op grond van elk bewijs met inbegrip van dit getrokken uit vermoedens. Indien het openbaar ministerie zulks niet kan uitmaken door verklaringen of statuten der groep, door zijn inrichting, dan zal het moeten nagaan op welke wijze de groep zich gedraagt.

**

Luidens alinea 2 van artikel 1 der amendementen, kunnen *uitzonderingen* op dit verbod toegelaten worden ten behoeve van niet-politieke organisaties, bij een door de in raad vereenigde ministers genomen Koninklijk besluit.

Het aantal organisaties dat onder deze uitzondering vallen zal, is niet bijster groot. Er zijn er, evenwel, — bijvoorbeeld de Nachtronde, — welke, zonder toelating, op grond van alinea 1 van artikel 1, zouden verboden worden.

**

In artikel 2 worden de strafmaatregelen opgesomd en de verbeurdverklaring voorzien van de uniformen en onderscheidingsteekenen van de milities of organisaties, van het materieel en van alle voorwerpen die hun van dienst zijn of bestemd om hun van dienst te zijn.

ARTIKEL 5.

Artikel 5 van de amendementen heeft, even als dit uit het oorspronkelijk ontwerp, een ander oogmerk. Het heeft voor doel den tekst van alinea 1 van artikel 12 der wet van 3 Januari 1933 op de vervaardiging, den handel in en het dragen van wapenen en op den handel in munitie te verduidelijken, zoodat de mogelijkheid van een verkeerde verklaring voorkomen wordt.

In haar ontwerp van 19 October 1933, stelde de Regeering voor alinea 1 van dit artikel 12 derwijze op te stellen, dat op grond van deze alinea « alle, zelfs zonder wapenen gehouden collectieve oefeningen te verbieden, indien zij bestemd zijn om private personen in *het hanteeren van wapenen* te onderrichten. » Zij liet echter alinea 2 van dit artikel 12 ongemoeid, op grond waarvan de Regeering uitzonderingen op dit verbod toelaten mag.

Door de amendementen der Regeering worden hiearaan twee wijzigingen toegebracht :

1° Alinea 1 van artikel 12 wordt zoodanig gesteld dat door deze alinea niet alleen collectieve oefeningen verboden zijn, bestemd om het *gebruik der wapenen* aan te leeren, maar ook deze bestemd om het *gebruik van geweld* aan te leeren;

2° Alinea 2 van artikel 12 van bedoelde wet wordt door de amendementen der Regeering in dezen zin gewijzigd, dat de uitzonderingen op het verbod zullen toegelaten worden door den Koning en niet door de Regeering.

**

Ici se pose cependant la question si ce texte ne va pas trop loin et si en défendant les exercices collectifs destinés à enseigner aux particuliers l'emploi de la force ou l'emploi des armes, on ne frappera pas ainsi les sociétés de préparation au service militaire et les sociétés de gymnastique dont l'objet est en partie d'enseigner à leurs membres l'emploi de la force comme l'emploi des armes ?

A moins que l'on estime que ces groupes n'auront pas de difficulté pour obtenir l'autorisation prévue par l'alinéa 2.

MADAME, MESSIEURS,

Sous le bénéfice de ces observations, la Section Centrale a adopté les amendements du Gouvernement par 3 voix contre 1.

Elle vous propose de les voter.

Le Rapporteur,

E. RUBBENS.

Le Président ff.

R. DE SMEDT.

Hier mag echter de vraag gesteld worden of deze tekst niet te ver gaat en of men door collectieve oefeningen te verbieden, bestemd om private personen te onderrichten in het gebruik van wapenen, aldus de vereenigingen niet treffen zal, welke voorbereiden tot den militairen dienst, alsook de turnvereenigingen waarvan het oogmerk gedeeltelijk gelegen is in het aanleeren aan hun leden van het gebruik van geweld even als het gebruik van de wapenen ?

Tenzij men van meening is dat deze groepen zonder bezwaar de toelating voorzien bij alinea 2 zullen kunnen bekomen.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

Onder het voorbehoud van deze opmerkingen, heeft de Middenafdeeling de amendementen van de Regeering met 3 stemmen tegen 1 goedgekeurd.

Zij stelt u voor ze aan te nemen.

De Verslaggever,

E. RUBBENS.

De Voorzitter, d.d.

R. DE SMEDT.